

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning för komplettering av EU:s förordning om allmän produktsäkerhet och till lag om konsumtionstjänsters säkerhet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning för komplettering av EU:s förordning om allmän produktsäkerhet och till lag om konsumtionstjänsters säkerhet (RP 213/2024 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Lauri Wilenius, arbets- och näringsministeriet
- produktsäkerhetschef Jonna Savander, Tullen
- TkD, ledande expert Mervi Murtonen, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- direktör Juho Mäki-Lohiluoma, Finlands näringsliv rf
- jurist Sami Hämäläinen, Turism- och Restaurangförbundet rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- Strålsäkerhetscentralen
- Konsumentförbundet rf
- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om konsumentprodukters säkerhet och en lag om konsumtionstjänsters säkerhet. Konsumentsäkerhetslagen och lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk föreslås bli upphävda. Dessutom ändras lagen om marknadskontrollen av vissa produkter, miljöskyddslagen, hälsoskyddslagen, konsumentskyddslagen, lagen om kosmetiska produkter, tobakslagen, jaktlagen, kemikalielagen, hissäkerhetslagen, strafflagen, lagen om vissa brandskyddsanordningar och lagen om verkställighet av böter.

Propositionens huvudsakliga syften är att komplettera EU:s förordning om allmän produktsäkerhet och att modernisera den allmänna regleringen om konsumtionstjänsters säkerhet. Förordning-

Betänkande EkUB 3/2025 rd

en om allmän produktsäkerhet förutsätter att det föreskrivs om marknadskontrollmyndigheterna och deras befogenheter samt de påföljder som tillämpas vid överträdelser av förordningen. Det är skäl att upphäva de bestämmelser som överlappar förordningen. I lagen om marknadskontrollen av vissa produkter görs de ändringar som behövs för att genomföra förordningen om allmän produktsäkerhet. Utöver det införlivas i den lagen och i den föreslagna lagen om konsumentprodukters säkerhet bestämmelserna i den gällande lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk, till den del och i den form som de behövs för att genomföra förordningen om allmän produktsäkerhet.

Bestämmelser om de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen om allmän produktsäkerhet införs enligt förslaget i lagen om konsumentprodukters säkerhet till den del det enligt förordningen behövs. I lagen föreskrivs det främst om språkkrav som gäller produktsäkerhet, behöriga marknadskontrollmyndigheter och vissa av deras befogenheter samt påföljder som tillämpas på överträdelser av förordningen om allmän produktsäkerhet. Största delen av de föreslagna bestämmelserna om befogenheter tas in i lagen om marknadskontroll av vissa produkter. Enligt förslaget föreskrivs det i lagen om konsumentprodukters säkerhet också om marknadskontroll av maskiner som är avsedda att användas av konsumenter och om påföljder för överträdelse av den reglering som gäller dem samt om konsumentssäkerhetsdelegationen.

I den föreslagna lagen om konsumtionstjänsters säkerhet föreskrivs det om kraven på säker konsumtionstjänst och bedömning av säkerhet, tjänsteleverantörens skyldigheter, tillsynsmyndigheten och tillsynsmyndighetens tillsynsmetoder, tillsynsmyndighetens förpliktande beslut och påföljder vid överträdelse av lagen.

I lagen om konsumentprodukters säkerhet och i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet föreskrivs det om den behöriga myndighetens möjlighet att påföra en påföljdsavgift. På överträdelser av regleringen tillämpas därtill bestämmelserna om hälsobrott i strafflagen.

I vissa bestämmelser i miljöskyddslagen, tobakslagen och jaktlagen görs innehållsmässiga ändringar till följd av lagen om konsumentprodukters säkerhet. I övrigt är ändringarna i de anknyttade lagarna av teknisk art.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Bakgrund och mål

Bakgrunden till förslaget är förordning (EU) 2023/988 avseende allmän produktsäkerhet, genom vilken bestämmelserna om konsumentprodukters säkerhet görs enhetligare. Förordningen är direkt tillämplig rätt och den ersatte EU:s direktiv om allmän produktsäkerhet. Förordningen har tillämpats sedan den 13 december 2024. I den aktuella propositionen är det fråga om dels bestämmelser med EU-bakgrund som kompletterar förordningen, dels nationella allmänna bestämmelser om konsumtionstjänsters säkerhet.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

Ekonomiutskottet anser att lagförslagen är behövliga och motiverade och tillstyrker dem med de ändringsförslag som framgår av detaljmotiven.

Bedömning av de viktigaste förslagen

Allmänt. Trots att förordningen om allmän produktsäkerhet är direkt tillämplig rätt, innehåller den lagstiftningsförpliktelser som medlemsstaterna måste uppfylla genom sådana bestämmelser som föreslås i den aktuella propositionen. Samtidigt ska sådana bestämmelser upphävas som överlappar eller står i strid med regleringen enligt förordningen om allmän produktsäkerhet. Det finns ett nationellt handlingsutrymme i synnerhet när det gäller bestämmelser som ålägger medlemsstaterna lagstiftningsförpliktelser för exempelvis myndighetsuppgifter och sanktioner. Till åtskillnad från förslagen om produktreglering är propositionens avsnitt om reglering av tjänster, lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, till sina utgångspunkter nationell reglering.

Produktreglering. Bestämmelser om de omständigheter som anges i produktsäkerhetsförordningen bör inte utfärdas nationellt, och därför föreslås det att den gällande konsument säkerhetslagen upphävs. Angivandet av de myndigheter som ansvarar för tillsynen över efterlevnaden av förordningen, marknadskontrollmyndigheternas befogenheter och påföljderna vid överträdelse av förordningen kräver dock nationell reglering. Tillämpningsområdet för den nationella lagstiftningen motsvarar tillämpningsområdet för EU-förordningen.

Marknadskontrollmyndigheterna anges i lagen om konsumentprodukters säkerhet (lagförslag 1). Behörighetsfördelningen enligt förslaget motsvarar nuläget. Det föreslås att lagen om konsumentprodukters säkerhet ska omfattas av tillämpningsområdet för lagen om marknadskontroll (lagförslag 3). Därmed ska befogenheterna enligt lagen om marknadskontroll också tillämpas på tillsynen över efterlevnaden av EU:s förordning om allmän produktsäkerhet. I lagen om marknadskontroll föreslås också ändringar för att genomföra EU-förordningens bestämmelser om förfaranden för återkallelse i anslutning till produktsäkerhet.

Eftersom det till den del som propositionen gäller produktsäkerhet är fråga om genomförande av en EU-förordning, har propositionens konsekvenser inte utretts närmare i den nationella beredningen. Vid konsekvensbedömningen av den EU-reglering som ligger till grund för lagstiftningen har förordningen om allmän produktsäkerhet dock redan under det första genomförandeåret bedömts minska de skador som konsumenterna orsakas med cirka en miljard euro och å andra sidan orsaka företag totalkostnader på mindre än 200 miljoner euro inom EU.

Reglering av tjänster. Det föreslås att det stiftas en egen lag om säkerheten hos konsumtions-tjänster, dvs. lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (lagförslag 2). Den grundläggande principerna i lagen motsvarar den gällande regleringen i konsument säkerhetslagen: en tjänsteleverantör ska säkerställa att de tjänster den tillhandahåller är säkra, och regleringen syftar till att på förhand skydda människors hälsa och säkerhet. På samma sätt som de nuvarande bestämmelserna ger denna reglering inte enskilda personer rätt till skadestånd eller annan gottgörelse, utan det är fråga om en reglering som är förpliktande för tjänsteleverantören och som skyddar människor kollektivt. Lagens tillämpningsområde motsvarar i övrigt tillämpningsområdet för den gällande konsument säkerhetslagen, men tjänsteleverantören ska i fortsättningen inte ha till uppgift att förebygga skador på egendom.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

Eftersom de föreslagna bestämmelserna om konsumtionstjänster till sina utgångspunkter är nationella, har deras konsekvenser bedömts separat i samband med lagberedningen. Den allmänna säkerheten i fråga om konsumtionstjänster har bedömts bli bättre i och med den föreslagna regleringen. Tjänsteleverantörens skyldigheter blir tydligare än tidigare, och det läggs större vikt än tidigare vid identifiering av faror samt kontinuerlig bevakning och förbättring av säkerheten. Tjänsteleverantörernas egenkontroll har bedömts bli mer systematisk och planmässig, vilket har bedömts förbättra säkerheten för användarna och andra som direkt berörs av tjänsterna. Att egendom undantas från de skyddade objekten har inte i samband med lagberedningen bedömts ha några betydande konsekvenser för säkerheten. Ändringen är förenlig med bestämmelserna i produkt-säkerhetsförordningen: varken lagen om konsumentprodukters säkerhet eller lagen om konsumtionstjänsters säkerhet gäller egendomsrisker.

Lagförslaget har som helhet bedömts minska den administrativa bördan för efterlevnaden av den allmänna lagen om konsumtionstjänsters säkerhet med cirka 17,8—19,5 procent för de tjänsteleverantörers del som tillhandahåller tjänster som omfattas av tillämpningsområdet för den gällande lagen. Detta beror på att förpliktande bestämmelser om föregripande skydd för egendom slopas: uppskattningsvis 22 procent av den administrativa börda som den gällande konsument-säkerhetslagen ger upphov till utgörs av föregripande skydd av egendom. Bedömningen har gjorts utifrån en skriftlig enkät och en utfrågning om lagförslaget.

Precisering av bestämmelserna om påföljdsavgifter och rätten att få information

I samband med ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning har det framkommit ett behov av att precisera bestämmelserna i lagförslag 1 och 2 i propositionen i synnerhet i fråga om bestämmelserna om påföljdsavgifter eftersom det påträffats överlappningar i bestämmelserna. Utskottet anser också att det är nödvändigt att säkerställa att regleringen inte fördunklar skillnaden mellan vite och påföljdsavgift. En redogörelse för de ändringsförslag som gäller detta finns i detaljmotiveringen.

Utfrågade sakkunniga har också påpekat att det finns ett behov att korrigera bestämmelserna om rätten att få information i lagförslag 1 och 3 för att beakta sekretessgrunderna i speciallagstiftningen samt att precisera bestämmelserna om myndigheternas möjlighet att få och lämna ut sekretessbelagd information i lagförslag 2.

Om marknadskontrollmyndighetens uppgifter

I 4 § 3 mom. i lagförslag 1 ingår bestämmelser om när andra myndigheter än Säkerhets- och kemikalieverket och Tullen är marknadskontrollmyndigheter enligt förordningen om allmän produktsäkerhet och den föreslagna lagen. Ekonomiutskottet noterar att motiveringen till propositionen till denna del har skrivits särskilt med tanke på de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s marknadskontrollförordning, dvs. den så kallade harmoniseringslagstiftningen.

När det gäller produkter som inte omfattas av harmoniseringslagstiftningen utan av någon annan av unionens speciallagstiftning kan det hända att andra tillsynsmyndigheter inte har alla de uppgifter som anges i motiveringen och som de tillsynsmyndigheter som övervakar produkter som omfattas av harmoniseringslagstiftningen har. Ekonomiutskottet påpekar att uppgifterna för en

Betänkande EkUB 3/2025 rd

sådan annan myndighet som avses i 4 § 3 mom. i lagförslag 1 beror på innehållet i unionens speciallagstiftning om de produkter som myndigheten övervakar. Myndighetens uppgifter beror därmed på hur förordningen om allmän produktsäkerhet ska tillämpas på de produkter som övervakas och dessa uppgifter omfattar nödvändigtvis inte alla uppgifter som räknas upp i specialmotiveringen till propositionen.

Sammanfattande synpunkter

Ekonomiutskottet anser att den föreslagna regleringen är viktig för genomförandet av EU:s förordning om allmän produktsäkerhet och för revideringen av den allmänna regleringen om konsumenttjänsters säkerhet. Målet är att regleringen ska motsvara det moderna säkerhetstänkandet, att den ska beakta särdragen i tjänsternas säkerhet och att man effektivt kan ingripa i de brister som upptäckts i tjänsternas säkerhet. Utskottet anser också att det är viktigt att man med de riskbaserade bestämmelser om konsumenttjänsters säkerhet som ska tillämpas eftersträvar en miniminivå som är tillräcklig med tanke på tjänsternas risker och rimlig med tanke på tjänsteleverantörerna. Tanken med uppdateringen av konsumentssäkerhetslagstiftningen har varit att bevara lagstiftningens karaktär som ett omfattande skyddsnät som ska tillämpas i sista hand när det inte finns någon annan reglering som gäller konsumenttjänster. Utskottet anser utifrån inkommen utredning att också tillämpningsområdet för bestämmelserna i propositionen och den föreslagna nivån på påföljderna är ändamålsenliga.

Ekonomiutskottet betonar betydelsen av marknadskontrollen också med tanke på jämlika konkurrensvillkor för företag. I synnerhet i takt med det ökade antalet produkter som marknadsförs i nätmiljöer och de ökade säkerhetsbristerna är det viktigt att också se till att Tullen har tillräckliga förutsättningar att sköta sina uppgifter effektivt.

Ekonomiutskottet delar den oro som framfördes vid utskottets sakkunnigutfrågning över att den ökade näthandeln från tredjeländer och direktleveranser från aktörer utanför EU medför utmaningar för den inre marknaden, produktsäkerheten och den rättvisa konkurrensen. Det har upptäckts sådana säkerhets- och kvalitetsproblem i produkterna som de nationella myndigheterna inte kan kontrollera i tillräcklig omfattning. För att lösa problemet krävs det åtgärder inom flera lagstiftnings- och förvaltningsområden. Den aktuella förslaget utgör en del av dessa åtgärder.

Även om den nu föreslagna regleringen ger marknadskontrollmyndigheterna befogenheter att vid vite ålägga onlinemarknadsplatserna att fullgöra sina skyldigheter i fråga om produktsäkerhet, är befogenheterna att ingripa mot näringsidkare som är verksamma i tredjeländer formella i den meningen att de nationella myndigheternas beslut inte nödvändigtvis kan verkställas i praktiken i tredjeländer. För att ärendet ska kunna avgöras krävs det effektivare och enhetligare tillsyn och genomförande på EU-nivå samt bestämmelser om eventuella nya övervakningsmekanismer och övervakningsbefogenheter som riktar sig mot säkerheten hos produkter som kommer in på den inre marknaden. Detta försöker man också påverka genom kommissionens nyligen antagna åtgärdsprogram och förslag om att avskaffa den nuvarande tullfrihetsgränsen på 150 euro. Ekonomiutskottet påskyndar åtgärder som säkerställer jämlika konkurrensvillkor på den inre marknaden och som ingriper i den orättvisa konkurrensfördelen som webbutiker i tredjeländer har.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om konsumentprodukters säkerhet

7 §. Rätt att få information av leverantörer av onlinemarknadsplatser. Ekonomiutskottet föreslår att det till första meningen i bestämmelsen fogas ”trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter” för att sekretessbestämmelserna i speciallagstiftningen ska beaktas på ett heltäckande sätt och för att bestämmelsen bättre ska motsvara 17 § om rätt till information i lagförslaget om konsumtionstjänster. Som en följd av tillägget föreslås det att den andra meningen i bestämmelsen, som hänvisar till sekretessbestämmelserna, stryks.

18 §. Avstående från att påföra påföljdsavgift. Ekonomiutskottet föreslår att 4 mom. stryks som obehövligt med beaktande av 1 mom. och av att den föreslagna bestämmelsen kan fördunkla skillnaden mellan vite och påföljdsavgift.

22 §. Straffbestämmelser som gäller maskiner som är avsedda att användas av konsument. Ekonomiutskottet anser att det föreslagna 2 mom. kan fördunkla förhållandet mellan vite och en påföljd av straffkaraktär eller straffrättslig påföljd och föreslår att momentet stryks som obehövligt.

2. Lagen om konsumtionstjänsters säkerhet

17 §. Rätt till information. Ekonomiutskottet föreslår att rätten att få information begränsas så att den exaktare motsvarar specialmotiveringen genom att omnämnandet av andra myndigheter ersätts med ett omnämnande av Skatteförvaltningen, polisen, räddningsmyndigheterna, arbetarskyddsmyndigheterna, livsmedelsmyndigheterna, tillsynsmyndigheterna inom social- och hälsovården, läkemedelskontrollmyndigheten, djurskyddsmyndigheterna, tillsynsmyndigheten för strålsäkerheten, trafiksäkerhetsmyndigheten, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt hälso- och sjukvårdsmyndigheterna.

18 §. Rätt att lämna ut information på eget initiativ. Ekonomiutskottet föreslår att 1 punkten preciseras genom att i den föreskriva att Säkerhets- och kemikalieverket trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av information har rätt att på eget initiativ till *polisen* lämna ut information som det erhållit när det utfört i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet avsedda uppgifter till den del det är nödvändigt för att förebygga och utreda brott.

28 §. Avstående från att påföra påföljdsavgift. Ekonomiutskottet föreslår att 5 mom. stryks som obehövligt med beaktande av 1 mom. och av att den föreslagna bestämmelsen kan fördunkla skillnaden mellan vite och påföljdsavgift.

3. Lagen om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

8 §. Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer. Ekonomiutskottet föreslår att det till den första meningen i 1 mom. fogas ”trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter” för att sekretessbestämmelserna i speciallagstift-

Betänkande EkUB 3/2025 rd

ningen ska beaktas på ett heltäckande sätt och för att bestämmelsen bättre ska motsvara 17 § om rätt till information i lagförslaget om konsumtionstjänster. Som en följd av tillägget föreslås det att den tredje meningen i 1 mom., som hänvisar till sekretessbestämmelserna, stryks. Ändringen motsvarar det ändringsförslag som hänför sig till 7 § i lagförslag 1 och avsikten är att bestämmelserna ska vara enhetliga till denna del.

14. Lagen om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

1 §. Lagens tillämpningsområde. En ny 34 punkt har fogats till 1 § i lagen om verkställighet av böter genom det förslag till ändring av lagen om verkställighet av böter som ingår i proposition RP 57/2024 rd. Därför ändras 1 § 2 mom. 34 och 35 punkten i det aktuella förslaget till 1 § 2 mom. 35 och 36 punkten, och vidare görs det en teknisk ändring i den ovannämnda nya 34 punkten. Lagens ingress korrigeras på grund av detta.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 4—13 i proposition RP 213/2024 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1—3 och 14 i proposition RP 213/2024 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om konsumentprodukters säkerhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på konsumentprodukter.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

Med *konsumентprodukter* avses i denna lag produkter som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG, nedan *förordningen om allmän produktsäkerhet*.

Bestämmelserna i 4, 6 och 22 § i denna lag tillämpas också på marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG och som är avsedda att användas eller som i väsentlig omfattning används för privat konsumtion (*maskiner som är avsedda att användas av konsumenter*).

I denna lag föreskrivs också om konsumentsäkerhetsdelegationen.

2 §

Allmänna krav på konsumentprodukter

Bestämmelser om allmänna krav på konsumentprodukter och om skyldigheten att uppfylla dessa krav finns i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på konsumentprodukter för att skydda hälsan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Språkrav som gäller konsumentprodukter

Den information som avses i artikel 9.7 och artikel 11.4 i förordningen om allmän produktsäkerhet ska ges på finska eller svenska eller båda språken med iakttagande av vad som föreskrivs i 34 § i språklagen (423/2003), om inte informationen getts genom allmänt kända anvisnings- eller varningsanteckningar. Den information som ges med stöd av artikel 19 d eller artikel 22.9 d i förordningen om allmän produktsäkerhet ska dock ges på finska och svenska, om inte informationen getts genom allmänt kända anvisnings- eller varningsanteckningar.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också när den information som avses i momentet ges i elektroniskt format på det sätt som avses i artikel 21 i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Om inte något annat följer av 2 mom. ska den information som avses i artikel 21 i förordningen om allmän produktsäkerhet ges på finska eller svenska eller båda språken med iakttagande av vad som föreskrivs i 34 § i språklagen till den del det behövs för att identifiera och förstå informationen.

4 §

Marknadskontrollmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket är den marknadskontrollmyndighet som avses i förordningen om allmän produktsäkerhet och denna lag, om inte något annat följer av 3 mom.

Om inte något annat följer av 3 mom. är Tullen den marknadskontrollmyndighet som avses i förordningen om allmän produktsäkerhet och denna lag, om marknadskontrollen gäller

Betänkande EkUB 3/2025 rd

- 1) import från länder utanför Europeiska unionen,
- 2) export från Finland,
- 3) transitering genom Finland,
- 4) lossning av ett parti konsumentprodukter och tillhörande lagring när konsumentprodukter levereras till Finland från Europeiska unionens medlemsstater.

När en myndighet med stöd av annan lagstiftning övervakar en konsumentprodukts säkerhet är den myndigheten den marknadskontrollmyndighet som avses i förordningen om allmän produktsäkerhet och denna lag. Om den övervakning som sker med stöd av annan lagstiftning endast omfattar enstaka säkerhetsaspekter, övervakar den myndighet som avses i detta moment dock inte efterlevnaden av bestämmelserna i kapitel II i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadskontrollmyndighet när det gäller maskiner som är avsedda att användas av konsumenter.

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens uppgifter och befogenheter finns förutom i denna lag även i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrolllagen*, och i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Bestämmelser om den myndighet som svarar för de yttre gränskontrollerna finns i 4 § 2 mom. i marknadskontrolllagen.

5 §

Marknadskontroll

Marknadskontrollmyndigheten övervakar konsumentprodukternas säkerhet och överensstämelse med kraven samt att de ekonomiska aktörerna och leverantörerna av onlinemarknadsplatser iakttar de skyldigheter i fråga om konsumentprodukter som föreskrivs i denna lag och i förordningen om allmän produktsäkerhet.

6 §

Rätt att utföra inspektioner

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens rätt att utföra inspektioner finns i marknadskontrolllagen.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion vidtas endast om inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att ett hälsobrott som avses i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts.

7 §

Rätt att få information av leverantörer av onlinemarknadsplatser

Marknadskontrollmyndigheten har **trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter** rätt att av leverantörer av onlinemarknadsplatser få sådan information som är nödvändig med tanke på tillsynen. ~~Rätten att få information gäller även sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäl-~~

Betänkande EkUB 3/2025 rd

~~ler enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehas av en myndighet.~~

8 §

Förelägganden som gäller leverantörer av onlinemarknadsplatser

Marknadskontrollmyndigheten kan ålägga en leverantör av en onlinemarknadsplats att inom en skälig tid fullgöra sin skyldighet enligt artikel 22.1–4, 22.6, 22.10 eller 22.12 i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Om en leverantör av en onlinemarknadsplats har sådant innehåll på sitt onlinegränssnitt som hänvisar till ett erbjudande om en farlig produkt och det inte finns andra effektiva sätt att avlägsna risker, kan marknadskontrollmyndigheten förelägga leverantören av onlinemarknadsplatsen att avlägsna detta innehåll från sitt onlinegränssnitt, blockera tillgången till det eller visa en uttrycklig varning.

Marknadskontrollmyndigheten kan även interimistiskt utfärda ett föreläggande enligt 1 och 2 mom. Det interimistiska föreläggandet gäller tills marknadskontrollmyndigheten avgör saken slutgiltigt. Marknadskontrollmyndigheten ska avgöra saken skyndsamt.

Marknadskontrollmyndigheten får förena ett föreläggande som den utfärdat med stöd av denna paragraf med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad.

9 §

Information till Europeiska kommissionen

Det är marknadskontrollmyndighetens uppgift att lämna in de anmälningar av medlemsstaten som avses i artikel 26.1–26.3 och 26.6–26.8 i förordningen om allmän produktsäkerhet och utföra medlemsstatens kontroller som avses i artikel 26.8 i den förordningen.

10 §

Påföljdsavgift för brott mot tillverkares skyldigheter

Påföljdsavgift kan påföras en tillverkare som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att iaktta följande skyldigheter i förordningen om allmän produktsäkerhet:

1) skyldigheten enligt artikel 9.2 att göra en intern riskanalys och utarbeta teknisk dokumentation eller skyldigheten enligt artikel 9.3 att säkerställa att den tekniska dokumentationen är aktuell,

2) märkningsskyldigheten enligt artikel 9.5,

3) informationsskyldigheten enligt artikel 9.6,

4) skyldigheten enligt artikel 9.7 att säkerställa att produkten åtföljs av tydliga bruksanvisningar och säkerhetsinformation,

Betänkande EkUB 3/2025 rd

5) skyldigheten enligt artikel 9.8 första stycket c att via Safety Business Gateway informera marknadskontrollmyndigheterna i de medlemsstater i Europeiska unionen, där det på marknaden har tillhandahållits en farlig produkt som tillverkaren har släppt ut på marknaden, om produkten,

6) skyldigheten enligt artikel 20 att anmäla en olycka eller instruera importören eller en av distributörerna att göra anmälan.

11 §

Påföljdsavgift för brott mot importörers skyldigheter

Påföljdsavgift kan påföras en importör som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att iaktta följande förbud eller skyldigheter i förordningen om allmän produktsäkerhet:

1) förbudet enligt artikel 11.2 mot att släppa ut en produkt på marknaden om importören, på grundval av den information som denne förfogar över, anser eller har skäl att tro att produkten inte överensstämmer med kraven i artiklarna 9.2, 9.5 och 9.6,

2) skyldigheten enligt artikel 11.2 att informera tillverkaren om en farlig produkt och säkerställa att marknadskontrollmyndigheterna informeras om detta via Safety Business Gateway,

3) märknings- eller informationsskyldigheterna enligt artikel 11.3,

4) skyldigheten enligt artikel 11.4 att säkerställa att produkten åtföljs av tydliga bruksanvisningar och säkerhetsinformation,

5) skyldigheten enligt artikel 11.5 att säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med kraven i artikel 9.5 och 9.6,

6) skyldigheten enligt artikel 11.8 första stycket c att via Safety Business Gateway informera marknadskontrollmyndigheterna i de medlemsstater i Europeiska unionen, där det på marknaden har tillhandahållits en farlig produkt som importören har släppt ut på marknaden, om produkten,

7) skyldigheten enligt artikel 20.3 att informera tillverkaren om en olycka eller göra en anmälan utifrån tillverkarens instruktioner.

12 §

Påföljdsavgift för brott mot distributörers skyldigheter

Påföljdsavgift kan påföras en distributör som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummar att iaktta följande förbud eller skyldigheter i förordningen om allmän produktsäkerhet:

1) skyldigheten enligt artikel 12.2 att säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med kraven i artiklarna 9.5–9.7, 11.3 och 11.4,

2) förbudet enligt artikel 12.3 att tillhandahålla produkten på marknaden om distributören, på grundval av den information som denne förfogar över, anser eller har skäl att tro att en produkt inte överensstämmer med kraven i artiklarna 9.5–9.7, 11.3 och 11.4,

3) skyldigheten enligt artikel 12.4 att säkerställa att marknadskontrollmyndigheterna i de medlemsstater i Europeiska unionen där det på marknaden har tillhandahållits en sådan farlig produkt eller produkt som inte uppfyller kraven i artiklarna 9.5–9.7, 11.3 och 11.4 som distributören har tillhandahållit på marknaden omedelbart informeras om produkten via Safety Business Gateway, samt att tillverkaren eller importören informeras,

4) skyldigheten enligt artikel 20.3 att informera tillverkaren om en olycka eller göra en anmälan utifrån tillverkarens instruktioner.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

13 §

Påföljdsavgift för brott mot tillverkares representanters skyldigheter

Påföljdsavgift kan påföras en tillverkares representant som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att iaktta den i artikel 10.2 b i förordningen om allmän produktsäkerhet föreskrivna skyldigheten att informera tillverkaren om att en produkt är farlig, om tillverkarens representant anser eller har skäl att tro detta.

Vad som i 10 § föreskrivs om tillverkare tillämpas i stället för på tillverkaren på tillverkarens representant till den del tillverkaren genom en skriftlig fullmakt har gett representanten i uppdrag att utföra uppgiften.

14 §

Påföljdsavgift för brott mot ekonomiska aktörers vissa skyldigheter

Påföljdsavgift kan påföras en ekonomisk aktör som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att iaktta följande skyldigheter:

1) skyldigheten enligt artikel 16.2 i förordningen om allmän produktsäkerhet att regelbundet kontrollera att produkten överensstämmer med den tekniska dokumentation som avses i artikel 9.2 och uppfyller kraven i artikel 9.5–9.7,

2) skyldigheten enligt artikel 16.3 i förordningen om allmän produktsäkerhet att på produkten eller dess förpackning, paketet eller ett åtföljande dokument ange sina uppgifter,

3) skyldigheten enligt artikel 4.3 c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 att informera om att en produkt utgör en risk, om den ekonomiska aktören har skäl att tro detta.

Påföljdsavgift kan dessutom påföras en ekonomisk aktör som uppsåtligen försummar att iaktta följande skyldigheter i förordningen om allmän produktsäkerhet:

1) skyldigheterna enligt artikel 19 a–c att i ett erbjudande om produkten tydligt och synligt ange information om tillverkare eller ansvarig person samt information om produkten,

2) skyldigheten enligt artikel 19 d att i ett erbjudande om produkten tydligt och synligt ange varnings- och säkerhetsinformation.

15 §

Påföljdsavgift för brott mot skyldigheter som gäller leverantörer av onlinemarknadsplatser

Påföljdsavgift kan påföras en leverantör av en onlinemarknadsplats som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummar att iaktta följande skyldigheter i förordningen om allmän produktsäkerhet:

1) skyldigheten enligt artikel 22.12 att via Safety Business Gateway informera om farliga produkter som har erbjudits på leverantörens onlinegränssnitt och som leverantören har faktisk kännedom om,

2) skyldigheten enligt artikel 22.12 att utan dröjsmål informera relevanta näringsidkare och ekonomiska aktörer om den information leverantören har fått om olyckor eller säkerhetsproblem,

Betänkande EkUB 3/2025 rd

i de fall denne har kännedom om att produkten i fråga erbjöds av dessa näringsidkare via leverantörens gränssnitt,

3) skyldigheten enligt artikel 22.12 att utan dröjsmål via Safety Business Gateway anmäla eventuella olyckor som leverantören har informerats om och som leder till en allvarlig risk för eller faktisk skada på en konsuments hälsa eller säkerhet orsakad av en produkt som tillhandahålls på leverantörens onlinemarknadsplats samt informera tillverkaren om detta,

4) skyldigheten enligt artikel 22.12 att avstå från att hindra produktåterkallelser.

16 §

Påföljdsavgiftens storlek

Påföljdsavgiftens storlek ska baseras på en samlad bedömning. När avgiftens storlek bestäms ska hänsyn tas till

- 1) överträdelsens art, omfattning och varaktighet samt hur allvarlig överträdelsen är,
- 2) den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns att tillgå,
- 3) de åtgärder som tillverkaren, tillverkarens representant, importören, distributören eller leverantören av onlinemarknadsplatsen vidtagit för att lindra eller avhjälpa skadan,
- 4) de eventuella tidigare överträdelser av bestämmelserna i denna lag som tillverkaren, tillverkarens representant, importören, distributören eller leverantören av onlinemarknadsplatsen begått,
- 5) påföljder som påförts näringsidkaren i en annan medlemsstat i Europeiska unionen för samma gränsöverskridande överträdelse, om uppgift om sådana påföljder finns att tillgå.

Om påföljdsavgiften påförs en juridisk person får påföljdsavgiften utgöra högst en procent av omsättningen under året före det då överträdelsen upphörde, dock högst 100 000 euro. Om bokslutet ännu inte är klart när påföljdsavgiften påförs eller om affärsverksamheten nyligen inlett och något bokslut inte finns att tillgå, kan omsättningen uppskattas utifrån någon annan tillgänglig utredning.

Den påföljdsavgift som påförs en fysisk person får vara högst en procent av dennes inkomster enligt den verkställda beskattningen för året före det då överträdelsen upphörde, dock högst 10 000 euro. Om inkomsterna inte kan utredas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning.

17 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgiften påförs av marknadskontrollmyndigheten. Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

Påföljdsavgift får inte påföras, om det har förflutit mer än två år sedan handlingen.

I ett ärende som gäller påföljdsavgift får det i syfte att påföra en fysisk person en påföljdsavgift inte användas uppgifter som personen har lämnat med stöd av skyldigheten att lämna uppgifter enligt 8 § i marknadskontrollagen och som har fått genom att personen med stöd av 28 § i den lagen har förelagts vite för att fullgöra skyldigheten.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

18 §

Avstående från att påföra påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs inte om överträdelsen är ringa eller påförande av påföljdsavgift ska anses uppenbart oskäligt.

Påföljdsavgift påförs inte om personen för samma handling har ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift anhängigt eller om ärendet är avgjort och har vunnit laga kraft.

Påföljdsavgift behöver inte påföras om tillverkaren, tillverkarens representant, importören, distributören eller leverantören av onlinemarknadsplatsen har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att överträdelsen upptäcktes och det inte är fråga om en allvarlig eller återkommande överträdelse.

~~Påföljdsavgift behöver inte heller påföras om ett vite har dömts ut på grund av samma överträdelse.~~

19 §

Påföljdsavgiftens förhållande till straffrättsliga bestämmelser

Påföljdsavgift får inte påföras någon som är misstänkt för samma handling i en förundersökning, någon i fråga om vilken det pågår åtalsprövning avseende samma handling eller någon som är svarande i domstol i ett brottmål som gäller samma handling. Påföljdsavgift får inte heller påföras någon som har dömts genom en lagakraftvunnen dom för samma handling i ett brottmål.

Om en påföljdsavgift har påförts en fysisk person, får åtal inte väckas mot personen för samma handling och får personen i ett brottmål inte meddelas dom för samma handling.

Bestämmelser om straff för hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen.

20 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande tillämpas dock viteslagen (1113/1990).

Ett beslut av marknadskontrollmyndigheten som gäller annat än påförande av påföljdsavgift kan verkställas även om besvär har anförts.

I ett interimistiskt förordnande som marknadskontrollmyndigheten utfärdat med stöd av 8 § får ändring inte separat sökas genom besvär.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

21 §

Verkställighet av påföljdsavgift

Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgifter finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002). En påföljdsavgift preskriberas fem år efter det att det lagakraftvunna avgörandet om påföljdsavgiften meddelades.

Påföljdsavgiften avskrivs om en avgiftsskyldig fysisk person avlider.

22 §

Straffbestämmelser som gäller maskiner som är avsedda att användas av konsumenter

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett förbud eller ett föreläggande som gäller maskiner som är avsedda att användas av konsumenter och som utfärdats med stöd av marknadskontrollagen ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *konsumentsäkerhetsförseelse* dömas till böter.

~~Den som bryter mot ett förbud eller föreläggande som gäller maskiner som är avsedda att användas av konsumenter och som har utfärdats med stöd av marknadskontrollagen och förenats med vite, kan lämnas obestraftad för samma gärning.~~

23 §

Konsumentsäkerhetsdelegationen

I anslutning till arbets- och näringsministeriet kan det finnas en konsumentsäkerhetsdelegation.

Delegationen ska följa tillämpningen av och tillsynen över lagstiftningen om konsumentsäkerhet, lämna utlåtanden och lägga fram förslag och initiativ till utveckling av lagstiftningen och tillsynen över den samt behandla andra frågor som gäller verkställigheten av denna lag och lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/) samt förbättrandet av konsumentprodukters och konsumtionstjänsters säkerhet. Delegationen ska också planera åtgärder för att skapa behövligt samarbete med dem som handlägger frågor som gäller arbetarskydd, räddningsväsende, polisväsende, standardisering, forskning och testning samt andra frågor som gäller konsumentprodukters och konsumtionstjänsters säkerhet.

Närmare bestämmelser om konsumentsäkerhetsdelegationen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Konsumentsäkerhetsdelegationens sammansättning

Konsumentsäkerhetsdelegationen består av en ordförande och en vice ordförande samt högst 18 andra medlemmar. Samtliga medlemmar förordnas av statsrådet för tre år i sänder. Statsrådet utser en personlig suppleant för vice ordföranden och för varje annan medlem.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

Ordföranden samt vice ordföranden, sex andra medlemmar och deras suppleanter ska vara personer som inte kan anses representera verksamhetsutövarnas eller konsumenternas intressen.

Om en medlem eller en suppleant avgår eller avlider under sin mandatperiod, utser arbets- och näringsministeriet, med beaktande av vad som föreskrivs i 2 mom., en ny medlem eller suppleant i dennes ställe för den återstående mandatperioden.

25 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs konsumentsäkerhetslagen (920/2011) och lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (1197/2009).

Handels- och industriministeriets beslut om tungmetaller som övergår från förnödenheter som kommer i beröring med livsmedel (268/1992), handels- och industriministeriets beslut om utlösning av N-nitrosaminer och N-nitroserbara ämnen från dinappar och tröstnappar av elastomer eller gummi (903/1994), statsrådets förordning om maskiners säkerhet (400/2008) och statsrådets förordning om förbud mot utsläppande på marknaden av vissa skärverktyg (683/2013) förblir i kraft.

Den konsumentsäkerhetsdelegation som är verksam vid ikraftträdande av denna lag fortsätter till utgången av sin mandatperiod som den delegation som avses i denna lag.

2.

Lag

om konsumtionstjänsters säkerhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på konsumtionstjänster. Med *konsumtionstjänster* avses sådana tjänster som är avsedda att användas för eller som i väsentlig omfattning används för enskild konsumtion eller därmed jämförbar konsumtion.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna lag avses med *tjänsteleverantör* en fysisk person eller enskild eller offentlig juridisk person som tillhandahåller konsumtionstjänster.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte på en tjänsteleverantör som är en fysisk person till den del personen tillhandahåller konsumtionstjänster i annan verksamhet än näringsverksamhet.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas inte heller på en tjänsteleverantör som är en förening eller annan sammanslutning till den del den tillhandahåller sina medlemmar konsumtionstjänster i annan verksamhet än näringsverksamhet.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på konsumtionstjänster till den del det inte annanstans i lag finns sådana bestämmelser om deras säkerhet som förutsätter minst samma säkerhetsnivå som denna lag.

3 §

Säker konsumtionstjänst och bedömning av säkerheten

Som säker betraktas en konsumtionstjänst som planeras och genomförs i enlighet med kraven enligt denna lag och som inte medför oacceptabel fara för hälsan för dem som använder konsumtionstjänsten eller för dem som direkt berörs av tjänsten.

Vid bedömningen av en konsumtionstjänsts säkerhet ska följande aspekter beaktas:

Betänkande EkUB 3/2025 rd

- 1) annan lagstiftning som gäller konsumtionstjänstens säkerhet,
- 2) internationella och nationella standarder som gäller konsumtionstjänstens säkerhet,
- 3) tillsynsmyndighetens anvisningar och rekommendationer,
- 4) uppförandekoder som gäller konsumtionstjänstens säkerhet,
- 5) den kunskap och teknik som finns vid tidpunkten för bedömningen,
- 6) rimliga förväntningar hos dem som använder konsumtionstjänsten eller hos dem som direkt berörs av tjänsten.

2 kap.

Tjänsteleverantörens skyldigheter

4 §

Omsorgsplikt

Tjänsteleverantören ska se till att konsumtionstjänsten är säker för användarna och andra som direkt berörs av tjänsten.

5 §

Uppgifter om konsumtionstjänsten

Tjänsteleverantören ska ha sådana korrekta uppgifter om konsumtionstjänsten som är tillräckliga för efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag och som skäligen kan fås.

6 §

Identifiering av faror och bedömning av risker

Tjänsteleverantören ska identifiera de riskfaktorer och farliga situationer som anknyter till konsumtionstjänsten. Tjänsteleverantören ska bedöma de risker som är förknippade med dem.

För att fullgöra sina skyldigheter enligt denna paragraf ska tjänsteleverantören föra bok över de omständigheter som avses i 1 mom.

7 §

Planering och genomförande

Tjänsteleverantören ska planera och genomföra konsumtionstjänsten så att den är säker. För detta ändamål ska tjänsteleverantören åtminstone

- 1) se till att den personal som deltar i planeringen och genomförandet av tjänsten är kunnig, är tillräckligt stor till antalet och har en tydlig ansvarsfördelning,

- 2) använda metoder, produkter och en miljö som är lämpliga för att konsumtionstjänsten ska kunna genomföras säkert,

Betänkande EkUB 3/2025 rd

- 3) förbereda sig för exceptionella situationer, olyckor och nödsituationer,
- 4) på ett klart och begripligt sätt ge användare av konsumtionstjänsten och andra som direkt berörs av tjänsten den information de behöver för att deras säkerhet ska tryggas,
- 5) försäkra sig om tillräcklig tillsyn under den tid konsumtionstjänsten används, samt
- 6) när tillhandahållandet av konsumtionstjänsten upphör avlägsna de faror som anknyter till den.

För att fullgöra sina skyldigheter enligt denna paragraf ska tjänsteleverantören föra bok över de omständigheter som avses i 1 mom.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på planeringen och genomförandet av konsumtionstjänster för att skydda hälsan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Kontinuerlig bevakning och förbättring av säkerheten

Tjänsteleverantören ska bevaka konsumtionstjänstens säkerhet, brister i säkerheten och olyckor som orsakas av konsumtionstjänsten, bedöma genomförandet och effekterna av säkerhetsåtgärder samt vid behov vidta korrigeringar och åtgärder.

För att fullgöra sina skyldigheter enligt denna paragraf ska tjänsteleverantören föra bok över de omständigheter som avses i 1 mom.

9 §

Riskbaserad tillämpning av vissa skyldigheter för tjänsteleverantörer

Tjänsteleverantören ska fullgöra sina skyldigheter enligt 7 och 8 § så att leverantören utifrån resultatet av den bedömning av risker som avses i 6 § 1 mom. vidtar åtminstone sådana tillräckliga åtgärder som skäligen kan krävas av leverantören, när särskilt följande beaktas:

- 1) konsumtionstjänstens typ och karaktär,
- 2) konsumtionstjänstens omfattning,
- 3) de förhållanden under vilka konsumtionstjänsten genomförs, och
- 4) särdragen hos de persongrupper som använder konsumtionstjänsten och andra persongrupper som direkt berörs av tjänsten.

10 §

Anmälan av olyckor till tillsynsmyndigheten

Om en konsumtionstjänst orsakar eller är nära att orsaka en allvarlig olycka eller en med beaktande av resultatet av den i 6 § 1 mom. avsedda bedömningen av risker oförutsedd olycka, ska tjänsteleverantören utan dröjsmål anmäla detta till Säkerhets- och kemikalieverket. Tjänsteleverantören ska samtidigt uppge vilka åtgärder den har vidtagit på grund av det skedd.

Närmare bestämmelser om innehållet i och formen av den anmälan som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

3 kap.

Tillsyn

11 §

Tillsyn

Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och beslut som utfärdats med stöd av den utövas av Säkerhets- och kemikalieverket.

Säkerhets- och kemikalieverket ska utarbeta en tillsynsplan för sin tillsyn. Planen ska utgå från riskerna samt beakta de olika formerna för utövning av tillsynen, så att tillsynen är så verkningsfull som möjligt. Tillsynsplanen ska ses över årligen och fullföljandet av planen ska utvärderas.

Närmare bestämmelser om tillsynsplanen och om dess innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Styrning av tillsynen

Styrningen av tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag hör till arbets- och näringsministeriets uppgifter.

13 §

Rätt att utföra inspektioner

Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som det med tanke på den tillsyn som avses i denna lag är nödvändigt att få tillträde till och att där utföra inspektioner och vidta andra åtgärder som tillsynen förutsätter.

I utrymmen som används för boende av permanent natur kan inspektion vidtas endast om inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att ett hälsobrott som avses i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts.

Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

14 §

Utredning av olyckor

Om Säkerhets- och kemikalieverket bedömer att det behövs med tanke på utredningen av orsaken till en olycka eller förebyggandet av olyckor, kan verket utreda en olycka som det fått uppgift om och som orsakats av en konsumtionstjänst. Utredningen ska klarlägga händelseförloppet och orsakerna till olyckan samt möjligheterna att förhindra att liknande olyckor inträffar på nytt.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

15 §

Prover och användning av en tjänst

Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att ta prov på produkter som används i samband med en konsumtionstjänst och att använda konsumtionstjänsten, om detta behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den.

Om en tjänsteleverantör kräver det, ska det för prov eller användning av konsumtionstjänsten i enlighet med 1 mom. betalas ersättning enligt gängse pris, om det inte framgår att konsumtionstjänsten står i strid med denna lag eller med bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om en konsumtionstjänst inte uppfyller kraven i denna lag eller i bestämmelser som har utfärdats med stöd av den, får Säkerhets- och kemikalieverket ålägga tjänsteleverantören att ersätta kostnaderna för anskaffning, testning och undersökning av konsumtionstjänsten.

16 §

Utomstående experter

Säkerhets- och kemikalieverket kan anlita utomstående experter som hjälp i tillsynen. En utomstående expert ska ha sådan sakkunskap och kompetens som uppgiften kräver.

På en utomstående expert tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när experten utför uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

17 §

Rätt till information

Säkerhets- och kemikalieverket har trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar som gäller rätten att få information rätt att av tjänsteleverantörer ~~och av andra myndigheter~~, Skatteförvaltningen, polisen, räddningsmyndigheterna, arbetarskyddsmyndigheterna, livsmedelsmyndigheterna, tillsynsmyndigheterna inom social- och hälsovården, läkemedelskontrollmyndigheten, djurskyddsmyndigheterna, tillsynsmyndigheten för strålsäkerheten, trafiksäkerhetsmyndigheten, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt hälso- och sjukvårdsmyndigheterna få sådan information som är nödvändig för tillsynen.

18 §

Rätt att lämna ut information på eget initiativ

Säkerhets- och kemikalieverket har trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar som gäller rätten att lämna ut information rätt att på eget initiativ lämna ut information som det erhållit när det utfört i denna lag avsedda uppgifter enligt följande:

1) till ~~förundersökningsmyndigheter~~ polisen till den del det är nödvändigt för att förebygga och utreda brott,

Betänkande EkUB 3/2025 rd

2) till en behörig myndighet vid misstanke om en försummelse av att följa en lag som stiftats för att skydda hälsa och liv eller ett missförhållande, till den del det är nödvändigt för att myndigheten ska få kännedom om misstanken.

4 kap.

Tillsynsmetoder och tvångsmedel i fråga om tjänsteleverantörens verksamhet

19 §

Tillsynsbeslut

Om tjänsteleverantören bryter mot eller försummar sina skyldigheter enligt denna lag, kan Säkerhets- och kemikalieverket ålägga tjänsteleverantören att åtgärda det lagstridiga i konsumtions-tjänsten eller verksamheten inom en av Säkerhets- och kemikalieverket utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer.

20 §

Beslut om förbud

Om konsumtionstjänsten medför fara för liv eller hälsa för användaren av tjänsten eller för någon som berörs av tjänsten och faran inte kan avvärras på något annat sätt, kan Säkerhets- och kemikalieverket förbjuda att konsumtionstjänsten tillhandahålls tills den lagstridighet som orsakar fara för liv eller hälsa har avlägsnats.

Säkerhets- och kemikalieverket kan i beslutet om förbud bestämma på vilket sätt tjänsteleverantören ska avlägsna lagstridigheten.

21 §

Avbrytande av verksamhet

Om det är uppenbart att en konsumtionstjänst medför omedelbar fara för liv eller hälsa och faran inte kan avvärras på något annat sätt, har Säkerhets- och kemikalieverket rätt att omedelbart avbryta verksamheten till den del det är nödvändigt för att avvärra faran.

22 §

Tvångsutförande

Om det är uppenbart att en konsumtionstjänst medför omedelbar fara för liv eller hälsa och faran inte kan avvärras på något annat sätt, har Säkerhets- och kemikalieverket rätt att på tjänsteleverantörens bekostnad låta utföra de åtgärder som är nödvändiga för att avlägsna faran.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

23 §

Åläggande att lämna information

Säkerhets- och kemikalieverket kan ålägga tjänsteleverantören att inom en utsatt tid och på det sätt som verket bestämmer informera om det beslut eller förbud som verket meddelat.

Säkerhets- och kemikalieverket kan på tjänsteleverantörens bekostnad informera om de omständigheter som avses i 1 mom., om tjänsteleverantören inte har fullgjort det åläggande som verket meddelat eller om det på grund av ärendets brådskande natur finns vägande skäl att informera på detta sätt.

24 §

Vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande

Säkerhets- och kemikalieverket kan förena tjänsteleverantörens skyldighet att lämna information enligt 17 § med vite samt förena skyldigheten i beslut som avses i 19 och 20 § och 23 § 1 mom. med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande.

5 kap.

Påföljder

25 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift kan påföras den tjänsteleverantör som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar att iaktta följande skyldigheter:

- 1) skyldigheten enligt 6 § 1 och 2 mom. att identifiera faror och bedöma risker som anknyter till konsumtionstjänsten,
- 2) skyldigheten enligt 10 § att till tillsynsmyndigheten göra en sådan anmälan som avses i den bestämmelsen.

26 §

Påföljdsavgiftens storlek

Påföljdsavgiftens storlek ska baseras på en helhetsbedömning och vid dess påförande ska hänsyn tas till

- 1) överträdelsens art, omfattning och varaktighet samt hur allvarlig överträdelsen är,
- 2) den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns att tillgå,
- 3) de åtgärder som tjänsteleverantören vidtagit för att korrigera överträdelsen,
- 4) de eventuella tidigare överträdelser av bestämmelserna i denna lag som tjänsteleverantören begått,

Betänkande EkUB 3/2025 rd

5) eventuella andra faktorer som kan ha påverkat fallet än de som avses i 1–4 punkten.

Om påföljdsavgiften påförs en juridisk person får påföljdsavgiften utgöra högst en procent av omsättningen eller motsvarande avkastning under året före det då överträdelsen upphörde, dock högst 100 000 euro. Om bokslutet ännu inte är klart när påföljdsavgiften påförs eller om verksamheten nyligen inletts och något bokslut inte finns att tillgå, kan omsättningen eller motsvarande avkastning uppskattas utifrån någon annan tillgänglig utredning.

Den påföljdsavgift som påförs en fysisk person får vara högst en procent av dennes inkomster enligt den verkställda beskattningen för året före det då överträdelsen upphörde, dock högst 10 000 euro. Om inkomsterna inte kan utredas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning.

27 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgiften påförs av Säkerhets- och kemikalieverket. Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

Påföljdsavgift får inte påföras, om det har förflutit mer än två år sedan handlingen.

I ett ärende som gäller påföljdsavgift får det i syfte att påföra en fysisk person en påföljdsavgift inte användas sådana uppgifter som personen har lämnat med stöd av skyldigheten att lämna information enligt 17 § och som har erhållits genom att personen med stöd av 24 § har förelagts vite för att fullgöra skyldigheten att lämna information.

28 §

Avstående från att påföra påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs inte om överträdelsen är ringa eller påförande av påföljdsavgift ska anses uppenbart oskäligt.

Påföljdsavgift påförs inte om personen för samma handling har ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift anhängigt eller om ärendet är avgjort och har vunnit laga kraft.

Påföljdsavgift behöver inte påföras, om tjänsteleverantören har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att överträdelsen upptäcktes och det inte är fråga om en allvarlig eller återkommande överträdelse.

Påföljdsavgift behöver inte heller påföras om tillsynsmyndigheten har fått uppgift om överträdelsen genom en anmälan som avses i 10 §, förutsatt att anmälan görs utan dröjsmål på det sätt som föreskrivs i den paragrafen och uppfyller de krav som nämns i den paragrafen och det inte är fråga om en allvarlig eller återkommande överträdelse.

~~Påföljdsavgift behöver inte heller påföras om ett vite har dömts ut på grund av samma överträdelse.~~

Betänkande EkUB 3/2025 rd

29 §

Påföljdsavgiftens förhållande till straffrättsliga bestämmelser

Påföljdsavgift får inte påföras någon som är misstänkt för samma handling i en förundersökning, någon i fråga om vilken det pågår åtalsprövning avseende samma handling eller någon som är svarande i domstol i ett brottmål som gäller samma handling. Påföljdsavgift får inte heller påföras någon som har dömts genom en lagakraftvunnen dom för samma handling i ett brottmål.

Om en påföljdsavgift har påförts en fysisk person, får åtal inte väckas mot personen för samma handling och får personen i ett brottmål inte meddelas dom för samma handling.

Bestämmelser om straff för hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen.

30 §

Verkställighet av påföljdsavgift

Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgifter finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002). En påföljdsavgift preskriberas fem år efter det att det lagakraftvunna avgörandet om påföljdsavgiften meddelades.

Påföljdsavgiften avskrivs när en avgiftsskyldig fysisk person avlider.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

32 §

Verkställighet

Ett beslut som Säkerhets- och kemikalieverket meddelat med stöd av 19–22 § eller 23 § 1 mom. ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat.

33 §

Ikraftträdandebestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 .

Betänkande EkUB 3/2025 rd

Lagens 6 § 2 mom., 7 § 2 mom. och 8 § 2 mom. börjar sex månader efter ikraftträdandet av denna lag tillämpas på sådana tjänsteleverantörer som vid ikraftträdandet av denna lag inte har behövt utarbeta ett sådant säkerhetsdokument som avses i 7 § i konsument säkerhetslagen (920/2011).

3.

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 1 § 1 och 3 mom., 8 § 1 mom. samt 7, 19 och 27 §, av dem 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 192/2024 och 3 mom. sådant det lyder i lag 993/2020, 7 § och 8 § 1 mom. sådana de lyder i lag 248/2022 samt 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 248/2022, och

fogas till lagen en ny 4 d §, i stället för den 4 d § som upphävts genom lag 266/2022, och nya 19 a och 19 b § samt till 22 a §, sådan den lyder i lag 248/2022, ett nytt 6 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för följande lagar, om inte något annat föreskrivs i de lagar som nämns:

- 1) hissäkerhetslagen (1134/2016),
- 2) lagen om mätinstrument (707/2011),
- 3) lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015),
- 4) lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016),
- 5) lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016),
- 6) elsäkerhetslagen (1135/2016),
- 7) lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016),
- 8) lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsument (218/2018),
- 9) gasanordningslagen (502/2018),
- 10) strålsäkerhetslagen (859/2018),
- 11) luftfartslagen (864/2014),
- 12) lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020),

Betänkande EkUB 3/2025 rd

- 13) fordonslagen (82/2021),
- 14) avfallslagen (646/2011),
- 15) miljöskyddslagen (527/2014),
- 16) lagen om EU-miljömärke (832/2014),
- 17) lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015),
- 18) lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014),
- 19) lagen om marin utrustning (1503/2011),
- 20) lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008),
- 21) lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013),
- 22) kemikalielagen (599/2013),
- 23) lagen om kosmetiska produkter (492/2013),
- 24) tobakslagen (549/2016),
- 25) lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (265/2022),
- 26) lagen om gödselmedel (711/2022),
- 27) hälsoskyddslagen (763/1994),
- 28) lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (102/2023),
- 29) lagen om leksakers säkerhet (1154/2011),
- 30) lagen om transport av farliga ämnen (541/2023),
- 31) lagen om vissa brandskyddsanordningar (191/2024),
- 32) lagen om konsumentprodukters säkerhet (/).

Denna lag innehåller också bestämmelser om det centrala samordningskontor som avses i artikel 10.3 i marknadskontrollförordningen, om den kontaktpunkt för produkter som avses i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/515 om ömsesidigt erkännande av varor som är lagligen saluförda i en annan medlemsstat och om upphävande av förordning (EG) nr 764/2008, nedan *förordningen om ömsesidigt erkännande*, samt om den gemensamma nationella kontaktpunkt som avses i artikel 25.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG, nedan *förordningen om allmän produktsäkerhet*.

4 d §

Gemensam nationell kontaktpunkt

Säkerhets- och kemikalieverket är den gemensamma nationella kontaktpunkt som avses i artikel 25.2 i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Bestämmelser om den gemensamma nationella kontaktpunktens uppgifter finns i artikel 25.2 i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

7 §

Kontrollplan

För marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 § 1 mom. ska marknadskontrollmyndigheten, med undantag av kommunen, göra upp en kontrollplan där bestämmelserna i artikel 13 i marknadskontrollförordningen och artikel 23 i förordningen om allmän produktsäkerhet ska beaktas.

8 § (Ny)

Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer

Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av ekonomiska aktörer få sådan information som är nödvändig för att utföra kontroller. Denna information kan även omfatta de uppgifter som avses i artikel 14.4 led a och b i marknadskontrollförordningen.

19 §

Föreläggande om återkallelse

Marknadskontrollmyndigheten kan förelägga en ekonomisk aktör att från marknaden och av slutanvändaren återta en produkt som medför risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom., om ett sådant föreläggande som avses i 17 § eller ett sådant förbud eller föreläggande som avses i 18 § inte är tillräckligt.

Om ett föreläggande enligt 17 § eller ett förbud eller föreläggande enligt 18 § inte är tillräckligt och den bristande överensstämmelsen fortsätter trots föreläggandet eller förbudet, kan ett föreläggande enligt 1 mom. meddelas också om dokumentationen och informationen om produkten inte överensstämmer med kraven eller inte på begäran ges in till marknadskontrollmyndigheten och bristerna är allvarliga.

19 a §

Återkallelse av konsumentprodukter

Bestämmelser om förfarandet vid återkallelse av konsumentprodukter finns i artikel 36 och artikel 37 i förordningen om allmän produktsäkerhet.

Betänkande EkUB 3/2025 rd

19 b §

Återkallelse av andra produkter än konsumentprodukter

Marknadskontrollmyndigheten kan vid återkallelse av en annan produkt än en konsumentprodukt med anledning av ett sådant föreläggande som avses i 19 § förelägga den ekonomiska aktören att dra tillbaka produkten från marknaden och återta produkten från slutanvändaren och i stället överlämna en motsvarande eller liknande produkt som överensstämmer med kraven eller häva köpet.

Om det anses tillräckligt för att avvärja en risk som avses i 19 § 1 mom., kan marknadskontrollmyndigheten i stället för att återta en produkt som finns hos slutanvändaren förelägga den ekonomiska aktören att reparera eller låta reparera produkten så att den risk som föranleds av ett fel eller en brist i produktens konstruktion eller sammansättning eller av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om produkten avvärjs.

22 a §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn

Bestämmelser om förelägganden som gäller leverantörer av onlinemarknadsplatser finns dessutom i lagen om konsumentprodukters säkerhet.

27 §

Skyddsklausulanmälan

Om det i den harmoniserade unionslagstiftning som gäller produkten föreskrivs om förfarande med skyddsklausuler i enlighet med referensbestämmelserna i Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG, ska marknadskontrollmyndigheten utan dröjsmål informera Europeiska kommissionen och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och de övriga staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett beslut som den fattat med stöd av 16–19 samt 19 a och 19 b §, om marknadskontrollmyndigheten anser att en produkts bristande överensstämmelse med kraven inte är begränsad endast till finskt territorium. I fråga om nationella åtgärder tillämpas i övrigt bestämmelserna om skyddsklausulförfaranden och det förfarande för skyddsåtgärder som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning genom vilken villkoren för saluföring harmoniseras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 3 § i hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i hälsoskyddslagen (763/1994) 3 §, sådan den lyder i lag 801/2023, som följer:

3 §

Förhållande till vissa författningar

Bestämmelser om hälsoskyddet finns dessutom i miljöskyddslagen (527/2014), lagen om vattentjänster (119/2001), strålsäkerhetslagen (859/2018), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), arbetarskyddslagen (738/2002), vattenlagen (587/2011), avfallslagen (646/2011), bygglagen (751/2023), lagen om friluftsliv (606/1973), lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920), livsmedelslagen (297/2021), lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/) och veterinärvårdslagen (765/2009).

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 19 och 24 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 19 § 3 mom. och 24 § 2 mom., sådana de lyder, 19 § 3 mom. i lag 1166/2018 och 24 § 2 mom. i lag 916/2021, som följer:

Betänkande EkUB 3/2025 rd

19 §

Särskilda skyldigheter vid användning av kemikalier

Bestämmelser om hantering och upplagring av kemikalier finns också i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

24 §

Övriga tillsynsmyndigheter

De myndigheter som övervakar efterlevnaden av de bestämmelser om maskiners säkerhet som utfärdats med stöd av 4 § 2 mom. och 5 § 2 mom. i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och som förblir i kraft med stöd av 25 § i lagen om konsumentprodukters säkerhet (/) övervakar var och en inom sitt behörighetsområde efterlevnaden av de statsrådsförfordningar som avses i 217 § 2 mom. De kommunala hälsoskyddsmyndigheterna och livsmedelstillsynsmyndigheterna övervakar var och en inom sitt behörighetsområde efterlevnaden av statsrådsförfordningar som utfärdats med stöd av bestämmelserna i 17 kap.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 5 kap. 16 a § och 9 kap. 16 § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen (38/1978) 5 kap. 16 a § 2 mom. 2 punkten och 9 kap. 16 § 2 mom. 2 punkten, sådana de lyder, 5 kap. 16 a § 2 mom. 2 punkten i lag 1242/2021 och 9 kap. 16 § 2 mom. 2 punkten i lag 16/1994, som följer:

Betänkande EkUB 3/2025 rd

5 kap.

Köp av varor

16 a §

Reklamation

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. får köparen åberopa fel i varan om

2) felet består i att varan i fråga om sina egenskaper inte motsvarar de krav som har uppställts i bestämmelser eller föreskrifter som har meddelats till skydd för hälsan eller egendom, eller

9 kap.

Köp av huselement samt byggnadsentreprenader

16 §

Reklamation

Utan hinder av 1 mom. får beställaren åberopa fel om

2) felet består i att prestationen i fråga om sina egenskaper inte motsvarar de krav som har uppställts i bestämmelser eller föreskrifter som har meddelats till skydd för hälsan eller egendom, eller

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om kosmetiska produkter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kosmetiska produkter (492/2013) 2 § 3 mom. som följer:

2 §

Förhållande till andra författningar

Bestämmelser om konsumtionstjänsters säkerhet finns i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 74 § i tobakslagen

ändras i tobakslagen (549/2016) 74 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom., sådana de lyder i lag 283/2022, som följer:

74 §

Allmänna rökförbud

Tobaksrökning är förbjuden

Betänkande EkUB 3/2025 rd

4) på allmänna utomhuslekplatser och på andra lekplatser som till storleken, funktionerna och användningsgraden är jämförbara med dem,

Rökfria tobaksprodukter får inte användas i lokaler eller på utomhusområden som används av daghem eller läroanstalter som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, yrkesutbildning eller gymnasieutbildning och inte heller på sådana utomhuslekplatser eller andra lekplatser som avses i 1 mom. 4 punkten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 34 a § i jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jaktlagen (615/1993) 34 a § 3 och 4 mom., sådana de lyder i lag 504/2017, som följer:

34 a §

Lockbeten som har samband med föda

Ett förbud som utfärdas med stöd av 1 mom. gäller inte företag som till handelsregistret uppgett naturfotografering och naturspaning som verksamhetens art eller som verksamhetsområde. På sådana företag tillämpas lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/).

På den plats där ett lockbete som har samband med föda och som avses i 3 mom. placerats ska det finnas uppgifter om vem som svarar för lockbetet, inklusive dennes kontaktuppgifter. Anmälan om lockbetet med uppgifter om dess placering ska lämnas till Finlands viltcentral.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 5 § i kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kemikalielagen (599/2013) 5 § 1 mom. 15 punkten och 2 mom. och
fogas till 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 554/2014, 711/2020 och 547/
2023, en ny 16 punkt som följer:

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om att förebygga och avvärja av kemikalier orsakade faror och olägenheter för
hälsa och miljö samt fysikaliska faror och olägenheter av kemikalier finns dessutom i följande la-
gar:

15) tobakslagen (549/2016),

16) lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/).

Bestämmelser om konsumentprodukters säkerhet finns i Europaparlamentets och rådets för-
ordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och
om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/
357/EEG samt i lagen om konsumentprodukters säkerhet (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 5 § i hiss säkerhetslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i hiss säkerhetslagen (1134/2016) 5 § 8 mom., sådant det lyder i lag 251/2022, som följer:

5 §

Lagens förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om utsläppande på marknaden av lätthissar, rulltrappor, rullramper och lyftdörrar finns i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) och i lagen om konsumentprodukters säkerhet (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 44 kap. 1 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 44 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom., sådana de lyder i lag 217/2018, som följer:

Betänkande EkUB 3/2025 rd

44 kap.

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

2) vad som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG

a) i artikel 9.1 föreskrivs om tillverkarens skyldighet att när denne släpper ut sina produkter på marknaden, säkerställa att produkterna har utformats och tillverkats så att de är säkra,

b) i artikel 11.2 föreskrivs om det förbud enligt vilket importören inte får släppa ut en produkt på marknaden om importören anser eller har skäl att tro att produkten inte är säker,

c) i artikel 11.5 föreskrivs om importörens skyldighet att säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens säkerhet så länge denne har ansvar för produkten,

d) i artikel 12.2 föreskrivs om distributörens skyldighet att säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens säkerhet så länge denne har ansvar för produkten, eller

e) i artikel 12.3 föreskrivs om det förbud enligt vilket distributören inte får tillhandahålla produkten på marknaden om denne anser eller har skäl att tro att produkten inte är säker,

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligen försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *hälsobrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag, ska för hälsobrott dömas också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med 7 § 1 mom. i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/) eller i strid med bestämmelser som utfärdats med stöd av 7 § 3 mom. i den lagen tillhandahåller konsumtionstjänster så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om vissa brandskyddsanordningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om vissa brandskyddsanordningar (191/2024) 2 § 5 mom. som följer:

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om konsumentprodukters säkerhet finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG samt i lagen om konsumentprodukters säkerhet (/). Bestämmelser om konsumtionstjänsters säkerhet finns dessutom i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom. 34 punkten, sådan den lyder i lag /2025, och

fogas till 1 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 1183/2023, 23/2024, 36/2024, 545/2024, 651/2024, 845/2024, 952/2024, och 1122/2024, nya 35 och 36 punkter som följer:

Betänkande EkUB 3/2025 rd

1 §

Lagens tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också

- 34) en påföljdsavgift enligt 35 § i cybersäkerhetslagen (/),
35) en påföljdsavgift enligt 10–15 § i lagen om konsumentprodukters säkerhet (/),
36) en påföljdsavgift enligt 25 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 13.3.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sakari Puisto saf
vice ordförande Ville Kaunisto saml
medlem Noora Fagerström saml
medlem Kaisa Garedeu saf
medlem Lotta Hamari sd
medlem Miapetra Kumpula-Natri sd
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Oras Tynkkynen gröna
medlem Juha Viitala sd
medlem Sinuhe Wallinheimo saml
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Pauli Aalto-Setälä saml.

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.